

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 17 juni 2018 door de heer A, hierna te noemen klager, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers kinder- en jeugdpsycholoog NIP, supervisor kinder- en jeugdpsycholoog NIP, lichaamsgericht werkend psycholoog NIP en psycholoog NIP, in deze procedure bijgestaan door mevrouw mr. J.S.M. Brouwer, werkzaam bij DAS Rechtsbijstand.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 17 juni 2018;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 7 augustus 2018.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 16 januari 2019, waarbij klager en verweerster aanwezig waren. Verweerster werd bijgestaan door mr. Brouwer voornoemd.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

II 1. Klager heeft een relatie gehad met mevrouw X, hierna te noemen moeder. Uit deze relatie zijn twee kinderen geboren, een zoon, C, geboren in mei 2006, hierna te noemen de zoon, en een dochter, D, geboren in januari 2010, hierna te noemen de dochter.

II 2. Moeder, die destijds alleen het gezag had over de kinderen, heeft zich in het najaar van 2013 op advies van de huisarts met de zoon tot verweerster gewend. Moeder verzocht verweerster de zoon psychologisch te onderzoeken naar aanleiding van gedragsproblemen op school en thuis.

II 3. Verweerster adviseerde moeder op basis van het psychologisch onderzoek van de zoon onder andere behandeling (speltherapie) gericht op, onder andere, het verwerken van de scheiding. De behandeling door verweerster vond plaats van oktober 2013 tot de zomer van 2014. Daarna heeft verweerster psychiatrisch onderzoek en vervolgbehandeling voorgesteld.

II 4. Vanaf 21 januari 2015 kreeg klager eveneens gezag over de kinderen. Klager heeft toestemming voor de behandeling van de zoon gegeven.

II 5. De behandeling van de zoon werd vervolgens overgenomen door de X Praktijk, hierna te noemen de praktijk. De behandelend psychiater heeft de behandeling in november 2015 beëindigd.

II 6. Op 28 maart 2015 heeft tijdens een overdrachtsmoment van de kinderen een incident plaatsgevonden, waarbij sprake was van een handgemeen tussen klager en moeder, waarvan de dochter getuige was. Vervolgens is de dochter eveneens in behandeling bij verweerster gekomen, voor in totaal vier sessies.

II 7. In 2015 is een ondertoezichtstelling (OTS) over de kinderen uitgesproken.

II 8. Op 25 april 2016 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen klager en verweerster. Klager heeft verweerster daarin meegedeeld dat hij slechts toestemming voor de behandeling van de zoon gaf, indien de behandeling zou beginnen na het NIFP onderzoek, hetgeen klager bij e-mail van 2 mei 2016 heeft bevestigd.

II 9. In juni 2017 is verweerster benaderd door mevrouw E, psycholoog, hierna te noemen de psycholoog, die in opdracht van Jeugdzorg via het NIFP onderzoek deed naar een passende zorgregeling met betrekking tot de kinderen, met een verzoek om informatie over de behandeling van de kinderen. Beide ouders hadden toestemming gegeven voor het inwinnen van informatie bij derden. Verweerster heeft de vragen van de psycholoog beantwoord.

II 10. De psycholoog heeft in juni 2017 een rapport uitgebracht over de kinderen ten behoeve van het hof in het kader van een procedure over de omgangsregeling tussen klager en de kinderen. In dat rapport heeft zij de door haar van verweerster gekregen informatie opgenomen.

In het rapport staat onder meer het volgende:

*“Informatie van mw. drs. B, gz-psycholoog
C is tot anderhalf jaar geleden bij mw. B in therapie geweest. De behandeling is voortijdig afgebroken, omdat vader niet langer zijn toestemming hiervoor gaf.
C is destijds bij inw. in behandeling gekomen vanwege ernstige gedragsproblematiek.....
In basis was C een angstig kind dat een muur van verzet en agressie om zich heen trok.
Op advies van mw. heeft een psychiatrisch onderzoek plaatsgevonden en is bij C de diagnose ADHD gesteld.”*

En:

*“Informatie van mw. drs. B, gz-psycholoog
Mw. B geeft aan dat zij bij D een EMDR-behandeling heeft uitgevoerd naar aanleiding van het incident tussen de ouders tijdens een overdracht. D is toen getuige geweest van agressie, van gewelddadig gedrag van vader naar moeder. De ervaring is voor D traumatisch geweest. Ze was daarna overmatig angstig voor vader en geprikkeld. Ze sliep slecht, ze durfde niet in slaap te vallen. In de behandeling is het trauma uitgewerkt en de ervaring verwerkt. Na de behandeling was er nog steeds een zekere angst voor vader, maar was het specifieke incident minder angstaanjagend geworden. Mw. geeft aan dat een nog langere behandeling van D geïndiceerd was, maar vader zou hiervoor zijn toestemming niet hebben willen geven.
.....”*

II 11. Het hof heeft bepaald dat de omgang tussen klager en de kinderen diende te worden stopgezet.

II 12. In september 2017 heeft verweerster van de gezinsvoogd het verzoek gekregen om de behandeling van de kinderen weer te starten dan wel te continueren.

II 13. In de periode juni 2017 tot april 2018 heeft klager diverse e-mails aan verweerster gestuurd, waarin hij haar heeft gevraagd of zij met de in het rapport van de psycholoog weergegeven formulering van de van haar afkomstige informatie akkoord is gegaan. Tevens heeft klager verweerster in deze e-mails gevraagd waarop zij haar uitlatingen aan de psycholoog heeft gebaseerd.

II 14. Bij e-mail van 21 april 2018 heeft verweerster aan klager het volgende geschreven:

*“In antwoord op uw schrijven van 10 april 2018 deel ik u mede dat mw. E mij als informant benaderd heeft en mijn akkoord heeft gekregen deze informatie te gebruiken voor het NIFP-rapport.
Ik sta achter mijn bevindingen, zoals geformuleerd in het NIFP-rapport.
Naar mening heb ik al uw vragen beantwoord. Voor verdere zaken dient u zich te richten tot het NIFP-onderzoek.”*

II 15. Hierna heeft klager nog tweemaal een e-mail aan verweerster gestuurd met het verzoek zijn vraag waarop zij haar uitlatingen aan de psycholoog heeft gebaseerd alsnog te beantwoorden. Tevens heeft klager verweerster gevraagd naar de van toepassing zijnde klachtenregeling.

II 16. Op 14 mei 2018 heeft verweerster aan klager geschreven: *“U kunt zich wenden met een klacht bij mijn beroepsvereniging het NIP.”*

III Het standpunt van klager en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen.

1. Klager verwijt verweerster dat zij onjuiste en belastende informatie aan de psycholoog van het NIFP heeft gegeven. Verweerster is meegegaan in de beweringen van moeder en heeft deze beweringen als feitelijkheden aan de psycholoog gemeld, aldus klager. Als voorbeelden van de bewuste beweringen noemt klager de volgende:
 - *“De behandeling is voortijdig afgebroken, omdat vader niet langer zijn toestemming hiervoor gaf.”*
 - *“D is toen getuige geweest van agressie, van gewelddadig gedrag van vader naar moeder.”*
 - *“Mw. geeft aan dat een nog langere behandeling van D geïndiceerd was, maar vader zou hiervoor zijn toestemming niet hebben willen geven.”*

Volgens klager is deze onjuiste informatie bepalend geweest voor de conclusies in het rapport van de psycholoog.

2. Klager stelt dat verweerster ondanks zijn herhaalde verzoeken daartoe weigert antwoord te geven op zijn vraag hoe zij tot haar bevindingen is gekomen.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

Ad klachtonderdeel 1:

V 1. Verweerster heeft erkend dat zij als informant voor de psycholoog die het NIFP onderzoek deed is opgetreden en dat zij haar akkoord heeft gegeven om de door haar verstrekte informatie in het NIFP rapport op te nemen.

Tevens heeft verweerster verklaard achter haar bevindingen te staan zoals geformuleerd in het NIFP rapport.

Het bovenstaande blijkt uit de e-mail die verweerster op 21 april 2018 aan klager heeft gezonden en die als volgt luidde:

“In antwoord op uw schrijven van 10 april 2018 deel ik u mede dat mw. E mij als informant benaderd heeft en mijn akkoord heeft gekregen deze informatie te gebruiken voor het NIFP-rapport.

Ik sta achter mijn bevindingen, zoals geformuleerd in het NIFP-rapport.

Naar mening heb ik al uw vragen beantwoord. Voor verdere zaken dient u zich te richten tot het NIFP-onderzoek.”

V 2. Ingevolge artikel I.16 van de Beroepscode 2015 is de door verweerster aan de psycholoog verstrekte informatie te kwalificeren als rapportage, aangezien daarin sprake is van tot één of meer personen herleidbare bevindingen die mondeling zijn uitgebracht.

V 3. Volgens artikel 96 van de Beroepscode 2015 beperkt de psycholoog die rapporteert *“zich bij het geven van oordelen en adviezen tot die aangaande de cliënt, en geeft hij geen oordelen of adviezen met betrekking tot een ander dan de cliënt. Indien het voor het doel van de rapportage noodzakelijk is over een ander dan de cliënt gegevens te verstrekken, dan beperkt de psycholoog zich zo mogelijk tot die gegevens die hij uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen. Voor het verstrekken van dergelijke gegevens is gerichte toestemming van betrokkene noodzakelijk. Indien de psycholoog het noodzakelijk acht in een rapportage gegevens over een ander dan de cliënt te vermelden, die hij niet uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen, dan is hij daarin uiterst terughoudend en geeft steeds de bron en relevantie van de gegevens aan.”*

V 4. Het College is van oordeel dat verweerster zich niet aan dit artikel heeft gehouden. Verweerster heeft gerapporteerd over klager die niet haar cliënt was. Haar cliënten waren immers de kinderen.

Verweerster had in haar rapportage uiterst terughoudend moeten zijn, hetgeen zij heeft nagelaten. Voorbeelden daarvan zijn de drie volgende passages uit haar verklaring:

1. *“De behandeling is voortijdig afgebroken, omdat vader niet langer zijn toestemming hiervoor gaf.”*
2. *“D is toen getuige geweest van agressie, van gewelddadig gedrag van vader naar moeder.”*
3. *“Mw. geeft aan dat een nog langere behandeling van D geïndiceerd was, maar vader zou hiervoor zijn toestemming niet hebben willen geven.”*

V 5. Met betrekking tot deze passages overweegt het College het volgende.

Ad 1.:

Klager heeft gesteld dat hij niet zijn toestemming heeft geweigerd voor verdere behandeling (van de zoon), maar dat hij met verweerster heeft besproken dat het hem verstandig leek eerst de afronding van het NIFP onderzoek af te achten, om de zoon niet te belasten met twee gelijktijdige trajecten. Verweerster heeft deze lezing van klager ter zitting bevestigd.

Uit de verklaringen van beide partijen leidt het College af dat de afronding van het NIFP onderzoek langer duurde dan ten tijde van dit gesprek tussen klager en verweerder werd verwacht.

Verweerster heeft verklaard dat zij gedurende lange tijd niet met de behandeling kon starten, omdat klager geen toestemming had verleend.

Met de zinsnede: *“De behandeling is voortijdig afgebroken, omdat vader niet langer zijn toestemming hiervoor gaf.”* wekt verweerster de indruk dat het niet kunnen continueren van de behandeling aan de opstelling van klager was te wijten, terwijl de werkelijke oorzaak was gelegen in vertraging van de afronding van het NIFP onderzoek. Het College acht verweersters wijze van formuleren van deze zinsnede tendentius.

Ad 2:

Verweerster heeft gesteld dat zij moeder niet heeft gesproken en dat de beweringen omtrent het incident op 28 maart 2015 niet van moeder, maar van de dochter afkomstig waren.

In haar verweerschrift (op bladzijde 3) heeft verweerster het volgende gesteld:

“Het was wellicht beter geweest als verweerster bij de weergave van het incident de nadruk minder op klager had gelegd. Want ook moeder was debet aan het handgemeen.”

Verweerster had de zin “*D is toen getuige geweest van agressie, van gewelddadig gedrag van vader naar moeder.*”, een bewering die onvolledig en onjuist was, niet op deze manier als feit mogen presenteren.

Ad 3:

Met betrekking tot de zinsnede “*Mw. geeft aan dat een nog langere behandeling van D geïndiceerd was, maar vader zou hiervoor zijn toestemming niet hebben willen geven.*” overweegt het College het volgende.

Klager heeft gemotiveerd weersproken dat hij verweerster zijn toestemming voor de vervolgbehandeling van de dochter heeft onthouden. Verweerster heeft in haar verweerschrift gesteld dat klager de problemen bij de dochter naar aanleiding van het incident ontkende.

Ter zitting heeft klager zijn visie daaromtrent uiteengezet, onder meer stellend dat moeder volhardde in haar interpretatie van de gebeurtenissen op 28 maart 2015, namelijk dat er sprake was van eenzijdige agressie van klager. Klager heeft tevens verklaard dat hij nog steeds merkt dat de dochter baat heeft bij de behandeling van verweerster en dat hij er geen enkel bezwaar tegen heeft dat de behandeling wordt voortgezet.

Uit de verklaringen van partijen en uit de stukken is niet aannemelijk geworden dat klager geen toestemming gaf voor de vervolgbehandeling van de dochter.

Het College acht de hier geciteerde zinsnede evenals die onder 1. dan ook tendentius.

V 6. Verweerster heeft haar akkoord gegeven voor de wijze waarop deze passages in het rapport van het NIFP zijn weergegeven. Zij is derhalve verantwoordelijk te achten voor deze weergave.

Verweerster had deze informatie niet mogen verstrekken zonder de gerichte toestemming van klager.

Het College acht verweersters handelwijze te meer onzorgvuldig aangezien zij wist dat haar verklaring werd gebruikt voor een rapportage in een juridische setting.

V 7. Het College is van oordeel dat verweerster heeft gehandeld in strijd met artikel 96 van de Beroepscode 2015, zodat het eerste klachtonderdeel gegrond is.

Ad klachtonderdeel 2:

Het College heeft vastgesteld dat verweerster pas op 21 april 2018, bijna een jaar na klagers eerste verzoek uit juni 2017 heeft geantwoord op zijn vraag of zij met de in het rapport van de psycholoog weergegeven formulering van de van haar afkomstige informatie akkoord is gegaan.

Op zijn vraag waarop zij haar uitlatingen aan de psycholoog heeft gebaseerd heeft verweerster nimmer antwoord gegeven.

Het College acht verweersters handelwijze ten opzichte van klager onzorgvuldig en in strijd met artikel 15 van de Beroepscode 2015.

Ook het tweede klachtonderdeel is gegrond.

V 8. Het College komt tot de slotsom dat de klacht gegrond is.

V 9. Het College heeft geconstateerd dat weliswaar de gemachtigde van verweerster voor het handelen van verweerster ter zitting excuus richting klager heeft gemaakt, maar dat verweerster zelf er onvoldoende blijk van heeft gegeven het verkeerde van haar handelen in te zien.

Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op **16 januari 2019**

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter,
mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris,
drs. R. Beer,
dr. H.F.A. Diesfeldt,
drs. A.C. van der Horst,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.P. Fokker', is written over a faint, light blue circular stamp or watermark.

J.P. Fokker